

вміють працювати у команді.

Метод мозкового штурму. Особливістю цього методу є те, що він не дозволяє критику альтернатив. Це дає велику можливість експертам розкрити їхній творчий потенціал, виявити “безумні” ідеї.

Метод Дельфи. Цей метод виділяється тим, що індивідуальну думку одного експерта можливо узагальнити як групову думку.

Метод сценаріїв. Суть метода - виділити тенденції можливого розвитку, до яких можна прийти під впливом тих чи інших факторів. Експерти пишуть сценарій розвитку даної ситуації.

Метод суду. Цей метод дуже схожий на справжній суд. В ньому одна частина експертів виступає як захист обговорюваної альтернативи рішення, пропонуючи докази на її користь, друга частина - противники, приводять докази проти, а третя частина журі - яка обирає, оцінює та приймає рішення.

Але в той же час, не зважаючи на переваги, застосування методу експертних оцінок, також має проблеми і завдання, які необхідно перевіряти і ліквідувати за допомогою практичної перевірки. Важливо приділяти увагу вибору експертів, щоб вони були надійними, робити перевірку обґрунтованості оцінок, виявляти приховані причини, оскільки вони знижують вірогідність прийняття правильного рішення.

ПРИЧИНИ ВІДМОВИ ОРГАНІЗАЦІЙ ВІД СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

Булатова О.К.

Науковий керівник – Оболенцева Л.В., канд. екон. наук, доцент

Дослідження та аналіз методів управління в організаціях є рушійною силою у розвитку самої організації та досягнення її цілей, що набуває все більшої актуальності кожного дня у зв'язку з прагненням бути кращим і великою кількістю організацій, що виробляють схожий продукт чи надають відповідну послугу.

Питаннями стратегічного планування в організаціях в свій час займалися наступні автори: Ансофф І., Дойл П., Наливайко А., Падей В. У їхніх роботах чітко прослідковується той факт, що концепція стратегічного планування з'явилася в 1960-х рр. і вже у 1970-х рр. отримала широке застосування в управлінні корпораціями (наприклад, Unilever та Mars Inc.). До початку третього тисячоліття стратегічне планування стало одним з найпопулярніших методів управління в компаніях (наприклад, в таких корпораціях як Apple Inc., Microsoft Corporation, Ford Motor Company).

У той же час, надзвичайно зловбоденим питанням є виявлення причин відмови від такого методу управління як планування стратегії в організаціях.

Вагомою причиною відмови від розроблення стратегічного плану слугує відсутність досвіду стратегічного управління, що пов'язано з нестачею керівників з досвідом роботи та наявністю рядових працівників, які не розуміють стратегічне управління.

Деякі керівники організацій мають відчуття, що планування є зайвим. Їх уявлення полягає в тому, що світ змінюється занадто швидко для розробленого плану, щоб бути ефективним.

Інші керівники організацій вважають, що стратегічне планування доречне лише для великого бізнесу. Ця помилка виникає з двох причин: по-перше, відчуття, що організація занадто мала, щоб мати можливість впливати на її майбутнє, і, по-друге, наявність думки, що керівні особи організації знають все про свою справу та своє місце на ринку, що планування не потрібне.

Деякі ж менеджери вважають, що стратегічне планування займає занадто багато часу, а планування майбутнього організації потребує часу та грошей.

Багато організацій розглядають стратегічне планування та стратегічне управління як марну трату часу, оскільки складається враження, що організація може досягти довгострокові імперативи, виконуючи те, що вони завжди виконували певним чином. Це стосується фірм, які працюють протягом багатьох поколінь, де нові лідери часто думають, що так як вже існуюча система досягнення цілей в організації працює і працює добре, то немає необхідності в формуванні нового плану.

Продовжуючи тему організацій, що використовують застарілий план функціонування на ринку, необхідно підкреслити, що багато фірм, особливо ті, які були успішними, не бачать сенсу у формулюванні нових стратегій, оскільки їхня позиція є зручною і вони задоволені успіхом. Успіх породжує самовпевненість, як нагадає компанія Nokia, що пішла від лідера ринку мобільних телефонів до аутсайдера за кілька років.

Можливо, однією з найважливіших причин, чому організації не займаються стратегічним управлінням, - це те, що вони бояться "невідомого".

Нарешті, інша важлива причина, чому організації та менеджери в них не беруть участь у стратегічному плануванні, - це відсутність консенсусу та різні ідеї стосовно того, яка саме стратегія повинна бути.

Так, ключовими проблемами на шляху до стратегічного планування є наявність неправильних людей на керівних посадах (до "пра-

вильних" осіб відносяться ті, хто виступає за стратегічний план та захищає його, а також відстоює компанію на своєму шляху), нереалістичні цілі або відсутність фокусу та ресурсів (стратегічні плани повинні бути орієнтовані і включати керовану кількість цілей і програм - менші і цілеспрямовані краще, ніж численні і нечіткі).

Отже, необхідно відмітити, що не зважаючи на те, що стратегічний план дозволяє визначити довгострокові цілі і напрями діяльності, однак не всі керівники організацій через низку причин, що були досліджені у даному дослідженні, готові до стратегічного планування чи вважають необхідним розробку такого плану взагалі.

СТРАТЕГІЧНЕ МИСЛЕННЯ КЕРІВНИКА

Захарченко А.Ю.

Науковий керівник – Оболенцева Л.В., канд. екон. наук, доцент

Стратегічне мислення як основа стратегічного планування дуже пов'язане із психологією. Щоб зрозуміти суть стратегічного мислення, визначити його особливості, характеристики, джерела формування, звернемось до досліджень психологів щодо мислення. У психології розрізняють вертикальний і латеральний типи мислення.

Перший тип мислення відбувається етапами, для нього також характерна вибірковість. Якщо допустити помилку на одному з етапів процесу вертикального мислення, це спричинить недосягнення поставленої цілі. Перехід до наступної стадії неможливий без завершення попередньої. Цей тип мислення формує систему стереотипів. Саме таке мислення застосовується для управління компанією у прогнозовані змінних або відносно статичних умовах.

Інший тип, латеральне мислення – це творчий неординарний підхід до будь-якого предмета чи явища. Даний тип мислення являє собою перебудову звичних уявлень і створює умови для появи нових моделей. Головною метою цього типу мислення є генерування нових ідей. Латеральне мислення дає загальні напрямки для розуму, які дають змогу у необхідних випадках застосовувати той чи інший набір прийомів. Даний тип мислення найбільш потрібний під час революційних фундаментальних змін. Процес латерального мислення не можна описати за допомогою алгоритму, але з його допомогою стає можливо по-новому оцінити середовище.

Мислення є процесом відображення людиною предметів і явищ об'єктивної дійсності в їхніх істотних властивостях, зв'язках і відношеннях. Мислення є одним із провідних пізнавальних процесів, його називають найвищим ступенем пізнання.